

- Informatiebeveiliging
- Wet digitale toegankelijkheid
- Wet open overheid
- Wet op elektronische publicaties
- Herverdeling algemene uitkering gemeentefonds

Overige ontwikkelingen

In theorie zouden we alles "on hold" willen zetten in afwachting van de uitkomsten van de onderzoeken naar toekomstscenario's en bestuurskracht. Maar een lokale overheid heeft zich steeds te verhouden tot de samenleving en ontwikkelingen blijven doorgaan. Hierbij is ook sprake van bestuurlijke verplichtingen, bijvoorbeeld ontwikkelingen in samenwerkingsverbanden of afspraken met andere overheden. Naast de hiervoor genoemde wettelijke ontwikkelingen, zijn daarom de volgende ontwikkelingen in deze brief opgenomen:

- Spoorwegonderdoorgang Wolfheze
- Huisvesting gemeentelijke organisatie
- Doorontwikkeling bedrijfsvoering: digitale werkplek, Informatievoorziening en -beveiliging, harmonisatie- en standaardisatie
- Samenwerkingsverbanden: regionale samenwerking – regionale opgaven Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

In het vervolg van deze brief geven wij allereerst een toelichting op deze ontwikkelingen. Vervolgens schetsen wij de financiële consequenties en doen wij een voorstel voor het te hanteren kader richting de Begroting 2022.

Ontwikkelingen

Sociaal domein

Onze ambitie is dat we samen met inwoners, ondernemers en organisaties werken aan een samenleving waaraan iedereen kan deelnemen. We blijven ons richten op goede, toegankelijke en betaalbare zorg en ondersteuning. Daarbij zetten we in op preventie, lichte ondersteuning waar het kan en zwaardere zorg waar het moet. Het inrichten van de burgerbeloften, die nodig zijn voor de ambities van beschermd wonen heeft onze aandacht. Goede samenwerkingsrelaties met onze partners zijn daarbij essentieel en door projectmatig te werken weten we samenwerking beter te benutten. Dat doen we door dorpsgericht te werken en keuzes te maken wat in elk dorp specifiek nodig is. Daarbij is ons richtsnoer ontmoeting, positieve gezondheid en het benutten van de kracht van de samenleving. Speciale aandacht hebben we voor het bestrijden van armoede en effecten van de coronapandemie, zoals het tegengaan van eenzaamheid onder jong en oud, kansenongelijkheid en schulden.

Algemene uitkering jeugdzorg

Een ontwikkeling die belangrijk is om sociaal domein breed te benoemen, is dat er voor jeugdzorg mogelijk meer middelen beschikbaar gesteld zullen worden vanuit het Rijk. De arbitragecommissie heeft de uitspraak gedaan dat de middelen voor jeugdzorg fors verhoogd moeten worden. Wij zijn blij met de nieuws, maar er is ook nog veel onduidelijk. Zo is op dit moment helaas nog niet bekend wat het Rijk exact met deze uitspraak gaat doen, wat dit precies gaat betekenen voor onze gemeente en wanneer we hier wel duidelijkheid over hebben. Mede daarom leggen wij u op dit moment nog geen inhoudelijke keuzes voor in deze perspectiefbrief, maar vragen wij enkel om de uitgangspunten voor de Begroting 2022 vast te stellen.

Onderwerp

Perspectiefbrief 2021-2025

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

139571

Pagina

2 van 12

1B Onderwijs: taalbevordering

Uiterlijk eind 2024 moet in alle gemeenten, onder regie van de centrumgemeente/ WEB-contactgemeente van de arbeidsmarktregio, een effectieve aanpak van laaggeletterdheid zijn gerealiseerd.

In 2021 wordt er een uitvoeringsplan opgesteld voor een effectieve aanpak van laaggeletterdheid. De realisatie zal plaatsvinden vanaf 2022 t/m 2024. Er wordt voor het lokale uitvoeringsplan vooral gekeken naar de verbinding en ombuiging van reeds lopende zaken. De verwachting is dat dit budgettair neutraal kan worden uitgevoerd. Indien er extra zaken (en daarmee samenhangend budget) nodig zijn, zullen wij dit opnemen in de Begroting 2022.

1B Onderwijs: Integraal huisvestingsplan (IHP)

De gemeente heeft de wettelijke verplichting om een huisvestingsplan op te stellen. Gezamenlijk met de schoolbesturen is hieraan gewerkt. De planning is om in september 2021 het integraal huisvestingsplan (IHP) ter vaststelling aan te bieden.

In het IHP wordt aangegeven welke schoolgebouwen in aanmerking komen voor renovatie of nieuwbouw in de komende 16 jaar. In de tabel zijn de indicatieve jaarlasten, die hiermee gemoeid zijn, opgenomen, waarbij vanaf 2027 is uitgegaan van nieuwbouw (behalve het Dorenweerd college). Indien te zijner tijd gekozen wordt voor renovatie in plaats van nieuwbouw dan vallen de kapitaallasten lager uit aangezien de rentekosten lager zijn. Daarnaast is ook rekening te houden met business cases waarbij de gemeente maximaal € 20.000 per school bijdraagt.

1F Minima: schulddienstverlening

Per 1 januari 2021 is de Gewijzigde Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) van kracht. De wetwijziging verplicht onze gemeente om:

- problematische schulden te voorkomen door middel van het organiseren van vroeg signalering van achterstanden in betaling met alle op haar grondgebied actief zijnde vast-lasten-partners (o.a. energiemaatschappijen, verhuurders, zorgverzekeraars enz.)
- schulddienstverlening te organiseren specifiek voor ondernemers;
- de inwoner meer rechtszekerheid te bieden.

Daarnaast geeft de wet de mogelijkheid om niet-zelfredzame inwoners te ontlasten bij schulddienstverlening door zelf informatie op te halen bij derde partijen.

1G Integratie en participatie nieuwkomers: Wet Inburgering

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Deze nieuwe wet legt de regie over het inburgeringstraject voor de hele groep nieuwkomers (bijstandsgerechtigde statushouders en gezinsmigranten met inkomen van partner) bij de gemeente. De nieuwe aanpak wordt integraal uitgevoerd binnen het sociaal domein en heeft de focus op onderwijs, participatie en zelfredzaamheid.

De aanbesteding van de leerroutes is op 27 mei 2021 gepubliceerd, dit betreft een gezamenlijke aanbesteding van de gemeenten in de regio FoodValley.

Uiterlijk 1 oktober 2021 zal de verdeling van de middelen voor inburgeringsvoorzieningen bekend worden gemaakt en ontvangen gemeenten een beschikking met het gemeentelijk budget voor het jaar 2022. Op dit moment is onduidelijk of deze middelen toereikend zijn. De middelen in de bestemmingsreserve integratie/ participatie nieuwkomers zullen, na akkoord van uw raad bij vaststelling van de jaarstukken 2020, worden ingezet om eventuele tekorten te dekken.

1H Maatwerkvoorzieningen Jeugd/ 4A Algemene uitkering: middelen jeugdzorg binnen algemene uitkering gemeentefonds

Het Rijk heeft voor 2019 € 420 mln. en in de periode 2020- 2022 jaarlijks € 300 mln. extra middelen beschikbaar gesteld voor de jeugdzorg. In aanvulling daarop heeft het Rijk voor alleen 2021 € 613 mln. extra uitgetrokken.

In afwachting van het standpunt van het huidig demissionaire kabinet over de noodzakelijke extra middelen voor jeugdzorg is er vanaf 2023 nog geen duidelijkheid. Na gezamenlijk overleg hebben de ministeries van BZK, Financiën en VWS, de VNG en de provinciale toezichthouders een richtlijn uitgebracht die stelt dat het is toegestaan om de extra middelen ook na 2022 (heeft betrekking op

Onderwerp

Perspectiefbrief 2021-2025

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

139571

Pagina

3 van 12

de eerder toegekende € 300 mln.) op te nemen in de begroting. Wanneer deze middelen niet worden toegekend, betekent dat een nadeel van € 442.000 per jaar voor onze begroting.

1H Maatwerkvoorzieningen Jeugd: woonplaatsbeginsel

Het Rijk heeft besloten per 1 januari 2022 het woonplaatsbeginsel zodanig aan te passen, dat gemeenten van herkomst verantwoordelijk worden voor de kosten van zorg met verblijf in voogdij die een jeugdige krijgt. Dit doet recht aan de doelstellingen van de transitie: door te voorkomen dat complexe problematiek ontstaat, is er minder complexe en dure zorg nodig. In de huidige situatie betalen gemeenten waar residentiële instellingen gevestigd zijn de kosten voor de kinderen in voogdij. De gemeente Renkum kent dit soort instellingen, en wordt daar wel voor gecompenseerd maar deze compensatie is ontoereikend. De precieze gevolgen van het wegvallen van de betalingsverplichting en de compensatie in de nieuwe situatie zijn nog niet duidelijk. Wel zijn er grote financiële risico's voor onze gemeente, bijvoorbeeld wanneer niet goed te achterhalen valt wat de herkomst van de jeugdige is.

De huidige compensatieregeling wordt finaal afgerond in 2022 over de periode van twee jaar met een eigen risico van € 500.000 (2x € 250.000).

De nieuwe compensatieregeling is voornamelijk voorzien voor twee kalenderjaren met een eigen risico van € 100.000 per jaar. Het gaat dan om vergoeding van kosten van pupillen die niet terug te herleiden zijn naar gemeente van herkomst. Na verloop van enige jaren zal de compensatieregeling niet meer van toepassing zijn omdat dan alle pupillen automatisch onder hun eigen gemeenten blijven vallen voor zorg.

1I Maatwerkvoorzieningen Wmo: beschermd wonen LVB (en maatschappelijke opvang)

We bieden inwoners met een licht verstandelijke beperking (LVB) die niet langer zelfstandig (thuis) kunnen blijven wonen, een beschermd woon- en ondersteuningsvoorziening. De insteek is gericht op het inzetten van een zo tijdelijk mogelijke ondersteuning, waarbij door middel van casusregie gericht kan worden afgeschaald.

In januari 2021 is de toegang tot de Wet langdurige zorg (WLZ) verruimd voor beschermd wonen. Dit heeft ertoe geleid dat in 2021 het totale cliëntenbestand van Wmo beschermd wonen in Renkum is afgenomen met 54% ten opzichte van een jaar eerder. Het CIZ heeft nog niet alle aanvragen kunnen verwerken, dit percentage kan nog oplopen.

Op dit moment dragen wij zelf de verantwoordelijkheid voor beschermd wonen LVB. Vanaf 2022 wordt beschermd wonen inhoudelijk verder gedecentraliseerd vanuit centrumgemeente Arnhem naar de overige regiogemeenten. Dit gaat gepaard met een nieuw objectief verdeelmodel. Door uitstel van het objectief verdeelmodel is de financiële decentralisatie vertraagd. In 2022 worden wel de eerste stappen van de inhoudelijk doordecentralisatie gezet. Regionaal wordt bestuurlijk gekeken hoe hier vorm aan te geven. In de aanloop naar de financiële doordecentralisatie in 2023 is het voornemen om 2022 als een opstartjaar te gebruiken. De nader te maken afspraken over 2022 worden vastgelegd in een convenant. De intentie is dat in het convenant ook afspraken opgenomen worden over financiële compensatie voor de volgende kosten:

- realisatie van onderlinge afspraken;
- sociaal domein kosten (overige kosten in het sociaal domein gemaakt door de BW-cliënt);
- lokale inzet t.b.v. ambulantisering (beschermd thuis);
- innovatie.

Een nieuwe objectieve verdeling, levert naar alle waarschijnlijkheid financieel nadeel op, maar de verwachting is dat de financiële nadelen mee zullen vallen. Voor de doordecentralisatie is gekozen voor een 10-jarig ingroeipad. Het financiële nadeel - dat pas gekwantificeerd kan worden zodra het verdelingsmodel hiertoe wordt gepresenteerd - zal hierdoor over een langere periode uit te smeren zijn, waardoor wij voldoende tijd krijgen om in regionale samenwerking zorgvuldige stappen te zetten in beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. De verwachting is dat met deze transformatie het nadeel opgevangen kan worden. Daarnaast geldt het objectieve verdeelmodel alleen voor nieuw instromende cliënten, waardoor het financiële nadeel de eerste jaren beperkt is. Wat betreft beschermd wonen LVB is de prognose dat in 2022 de begrote middelen voldoende zijn. Aangenomen kan worden dat de openstelling van de WLZ een positief effect heeft op de grote van de doelgroep en dus de gemaakte kosten.

Onderwerp

Perspectiefbrief 2021-2025

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

139571

Pagina

4 van 12

Ruimtelijk domein

Het Ruimtelijk domein is in beweging. Landelijk, met de introductie van de omgevingswet. Integrale leefbaarheid, met meer relatie tussen het ruimtelijk en sociaal domein, participatie en een vereenvoudiging van de regelgeving zijn speerpunten bij de omgevingswet. Maar ook lokaal is het ruimtelijk domein in beweging. De aangenomen motie "kaders voor functiewijziging en de uitvoering van integraal beleid, gerelateerd aan de omgevingswet" is daar een voorbeeld van. Iedereen is op zoek naar een goede balans tussen enerzijds landschap, historie, groen en natuur en anderzijds economie, bedrijvigheid, mobiliteit en wonen. Daarnaast is een substantiële bijdrage nodig om de duurzaamheidsopgave te realiseren. Voor al deze zaken werken we nauw samen in de regio. De middelen om aan al deze doelen binnen de gemeente invulling te geven zijn niet onbeperkt. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden. Kort samengevat zou je dit kunnen vangen onder het begrip duurzaam rentmeesterschap.

2A Ruimtelijke ontwikkeling/ Omgevingswet: Omgevingswet

De Omgevingswet verplicht gemeenten om voor 31 december 2029, voor het gehele grondgebied van de gemeente, één omgevingsplan vast te stellen. Dit omgevingsplan komt in de plaats van onder andere de nu nog geldende bestemmingsplannen, gemeentelijke verordeningen en milieuregels. Het omgevingsplan gaat niet meer enkel over de ruimtelijke ordening binnen de gemeente. Het plan gaat over de gehele fysieke leefomgeving. In 2021 wordt het plan van aanpak vastgesteld. We kiezen er nog steeds voor de implementatie van de Omgevingswet calculerend uit te voeren. Dat wil zeggen dat we zorgen dat de basis op tijd op orde is. Voldoen aan de minimale eisen die de wet stelt is het uitgangspunt.

We maken de Omgevingsvisie zo toegankelijk en compact mogelijk. We zijn voornemens, in het verlengde van de Omgevingsvisie, Omgevingsprogramma's op te stellen voor gebieden of thema's. De exacte invulling hiervan moet nog worden bepaald.

Voor 2021 en 2022 is communicatie, intern en extern, een belangrijk onderdeel van de implementatie van de wet. Het DSO is geïmplementeerd. Het in gebruik nemen van de plan- en toepasbare regelsoftware is belangrijk en de aanbesteding voor de nieuwe contractperiode van de software, moet na juni 2022 worden geregeld. De eerder toegekende budgetten zijn niet toereikend om deze werkzaamheden voldoende op te pakken.

2D. Omgevingsvergunning: Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Als gevolg van de Wkb kunnen taken, zoals de technische toetsing en een belangrijk deel van het bouwtoezicht, niet meer door de ODRA worden uitgevoerd. De ODRA moet echter wel andere (extra) taken uitvoeren. Doordat voor de uitvoering van laatstgenoemde taken geen leges kunnen worden geheven, en de bouwleges (grotendeels) niet meer opgelegd kunnen worden, zal een belangrijk deel van onze legesinkomsten verdwijnen.

Voor de invloed van de Omgevingswet en de Wkb op de leges loopt momenteel een onderzoek. De resultaten van dat onderzoek worden in de legesverordening verwerkt.

2E Verkeer: spoorwegonderdoorgang Wolfheze

Ministerie, ProRail, gemeente en provincie werken samen aan de realisatie van een onderdoorgang in de Wolfhezerweg ter vervanging van de huidige spoorwegovergang. Ook de perrontoegang wordt meegenomen in de tunnel, waarmee het station toegankelijk wordt voor minder validen. Door het verdwijnen van de overweg wordt de doorstroming in het dorp verbeterd, Wolfheze Noord en Zuid worden beter met elkaar verbonden, doordat de barrière van het spoor minder wordt. De tunnel leidt daarnaast tot een verbetering van de doorstroming en veiligheid voor spoor- en wegverkeer.

ProRail, provincie, gemeente en Rijk hebben afzonderlijk ingestemd met de voorkeursvariant, variant 1. In deze variant wordt, naast uiteraard de tunnel inclusief perrontoegang, het spoor aangepast. Het meest noordelijke spoor en alle wissels worden weggehaald en twee overgebleven sporen worden doorgaande sporen die geschikt gemaakt worden voor hogere snelheden. De totale kosten voor de onderdoorgang variant 1 zijn geraamd op € 31 miljoen. Van de gemeente Renkum wordt een bijdrage van € 3,0 miljoen verwacht. Daarnaast zijn kosten te verwachten voor de aansluiting op de bestaande infrastructuur. De hoogte hiervan wordt bepaald nadat de planuitwerking is uitgevoerd.

Onderwerp

Perspectiefbrief 2021-2025

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

139571

Pagina

5 van 12

2G. Milieu en duurzaamheid: bodemtaken

Met ingang van de Omgevingswet krijgen gemeenten taken over van de provincie. Het gaat om het beheer van bodeminformatie, adviesdiensten en toezicht op bodemsaneringen. In 2021 wordt de overdracht van deze taken aan de ODRA voorbereid. Wat hiervan de financiële consequenties zijn en welke middelen hiervoor beschikbaar komen, is op dit moment nog onduidelijk.

2H. Energie en klimaat: energietransitie

De ambities op het gebied van klimaat en energie zijn op alle fronten groot. De gemeente heeft een regierol in de energietransitie en daarmee samenhangende verantwoordelijkheden. Zo moeten gemeenten aan bepaalde wettelijke verplichtingen voldoen, zoals het opstellen van een Regionale Energiestrategie (RES) en een Transitievisie Warmte. Daarnaast zullen er komende jaren naar alle waarschijnlijkheid meer verantwoordelijkheden vanuit het Rijk worden gedecentraliseerd richting gemeenten, om uitvoering te geven aan het nationaal klimaatakkoord. Voor dit moment worden de wettelijk verplichte en onoverkomelijke zaken meegenomen. Er zijn nu al aanwijzingen dat van gemeenten taken verwacht gaan worden, die op dit moment strikt genomen nog niet wettelijk verplicht zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om de uitvoering van Wijkuitvoeringsplannen (warmtetransitie).

Op dit moment beschikt de gemeente over een jaarlijks budget Energie & Klimaat van € 31.500 en 1,8 fte. Dit is onvoldoende om deze groeiende regierol en de wettelijke taken op een goede manier te blijven uitvoeren.

Dienstverlening en bedrijfsvoering

Als organisatie willen we:

- Wendbaar en flexibel zijn;
- Betrouwbare (digitale) dienstverlening bieden;
- Een goede werkgever zijn;
- Met partners samen werken waar dat efficiënter is.

Om de organisatie die we willen zijn waar te maken, zijn we als organisatie volop in ontwikkeling en moeten onze dienstverlening en bedrijfsvoering mee ontwikkelen. We digitaliseren steeds meer van onze dienstverlening en processen. Als gevolg van het verplichte thuiswerken is dit proces in een versnelling gekomen en vraagt dat we ook onze medewerkers een goede digitale werkplek moeten bieden. Daarnaast zien we dat de eisen aan onze dienstverlening en bedrijfsvoering steeds hoger worden. Hieronder gaan we nader in op deze ontwikkelingen.

3A. Dienstverlening: Wet digitale toegankelijkheid

Iedereen in Nederland heeft het recht op mee te doen, ook digitaal. En dit is ook van toepassing op inwoners met een zogenaamde functiebeperking. Sinds 1 juli 2018 is dit besluit van kracht. De grondslag van dit besluit wordt (uiteindelijk) geleverd door de Wet digitale overheid. In het Besluit is bepaald dat websites en mobiele apps van Nederlandse overheidsinstanties moeten voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Hierover moet verantwoording worden afgelegd in een toegankelijkheidsverklaring. En moeten 'maatregelen' zijn benoemd (en worden uitgevoerd) zodat de websites en apps digitaal toegankelijk zijn en zo voor iedereen te 'gebruiken' zijn. De uitvoering van deze wet vraagt structurele inzet van capaciteit en budget voor o.a. het uitvoeren van verplichte periodieke onderzoeken en kwaliteitscontroles.

Onderwerp

Perspectiefbrief 2021-2025

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

139571

Pagina

6 van 12

3C Organisatie en bedrijfsvoering

Doorontwikkeling bedrijfsvoering: digitale werkplek, Informatievoorziening en -beveiliging, harmonisatie- en standaardisatie

Digitale werkplek

Om een goede werkgever te zijn is het belangrijk onze medewerkers een goede (thuis)werkplek bieden. Het huisvestingsdossier loopt en zal nog enige jaren in beslag nemen. Mede door het gedwongen thuiswerken is de ontwikkeling van de digitale werkplek (het nieuwe werken) in een stroomversnelling gekomen. Om op een goede en veilige manier te kunnen blijven samenwerken (intern en met samenwerkingspartners) is het noodzakelijk te kunnen werken met moderne bedrijfsapplicaties. Dat betekent bijvoorbeeld dat de uitrol van O365 dit jaar zal plaatsvinden. Ook zal een deel van de medewerkers meer thuiswerken. Dat betekent dat het aantal benodigde fysieke werkplekken in de toekomst gereduceerd kan worden, dit geldt ook voor het flexibele werkconcept. Hierdoor kunnen de hogere structurele kosten enigszins gecompenseerd worden.

Informatievoorziening

We digitaliseren steeds meer van onze dienstverlening en processen. Op dit moment is er een *integrale I-agenda* in ontwikkeling. Deze agenda geeft inzicht in de benodigde investeringen in de informatievoorziening en -beveiliging. Samen met De Connectie, Arnhem en Rheden wordt een regionale I-visie ontwikkeld. Dit is een belangrijke randvoorwaarde om het opdrachtgeverschap richting De Connectie goed vorm te geven en toekomstige ontwikkelingen gezamenlijk op te kunnen pakken. Hierdoor wordt slagkracht gecreëerd en kunnen schaalvoordelen worden behaald.

De harmonisatie- en standaardisatieagenda is een belangrijke randvoorwaarde om de toenemende structurele lasten van informatievoorziening en digitalisering betaalbaar te houden. Dit zal echter nog wel investeringen vragen die op dit moment nog niet kunnen worden gecijferd.

Ontwikkelbudget I-agenda

Door de versnelde ontwikkelingen en de benodigde investeringen hierop wordt de reserve ICT sneller dan verwacht besteed. De ontwikkelingen zullen echter blijvende investeringen vragen. Om deze ontwikkelingen ook in de toekomst voortvarend op te kunnen pakken zal er vanaf 2023 extra ontwikkelbudget benodigd zijn.

Informatiebeveiliging

Digitalisering heeft een grote impact op de levens van onze inwoners. We leven in een informatie- en netwerksamenleving die steeds complexer wordt. Traditioneel beschikt de gemeente over privacy- en concurrentiegevoelige datasets over en voor inwoners en ondernemers. Kwetsbaarheden en dreigingen in het digitale domein nemen toe, met verstrekking gevolgen in de samenleving. Dit vraagt om extra inspanningen en initiatieven om de digitale weerbaarheid en het herstelvermogen te versterken. De VNG roept in de resolutie 'Digitale Veiligheid: kerntaak voor gemeenten' haar leden op om, naar het advies van de Cyber Security Raad (CSR), voldoende budget vrij te maken in gemeentelijke begrotingen voor blijvende weerbaarheid tegen digitale dreigingen.

De Cyber Security Raad (CSR) geeft in haar Meerjarenstrategie 2018-2021 het advies om minimaal 10% van het ICT-budget te reserveren voor cybersecurity. Gezien de financiële situatie is de reservering van dergelijke budgetten niet realistisch. In deze perspectiefbrief hebben we de minimaal noodzakelijke zaken opgenomen.

Nieuwe wettelijke verplichtingen bedrijfsvoering:

Wet op elektronische publicaties

Per 1 juli 2021 treed de Wet elektronische publicaties in werking. Deze wet verplicht bestuursorganen om alle officiële publicaties die nu worden gedaan in de huis-aan-huis krant Rijn en Veluwe en de gemeente website, bekend te maken op de website officielebekendmakingen.nl. Daardoor wordt het voor burgers mogelijk om op 1 website alle algemene bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen van de overheid te raadplegen.

In het project worden de processen ingericht om te zorgen dat nieuwe publicaties voldoen aan de nieuwe regelgeving en bestaande regelgeving met terugwerkende kracht ook aan deze eisen voldoet.

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) wordt de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De behandeling van het wetsvoorstel is opgeschort omdat de Raad van State in beeld wil hebben welke impact deze nieuwe wet op overheden heeft. De huidige Wob gaat meer uit van passieve openbaarheid (inwoners moeten stukken opvragen), terwijl de nieuwe wet actieve openbaarheid voorop wil stellen (gemeente vergroot vindbaarheid stukken en zet meer op de website). Zodra er duidelijkheid is over de verdere behandeling van de wet, zal in de najaarsnota en/of de begroting een inschatting worden gemaakt van de benodigde maatregelen en kosten. In de Meicirculaire verwachten we meer informatie over de Rijksvergoeding voor de implementatie van deze wet.

Wel is al duidelijk dat de invoering van de Woo tot extra capaciteitsinzet zal leiden. Bij de uitvoering van de huidige Wob verzoeken lopen we al tegen enorme capaciteitsproblemen aan. Om de uitvoering van de Woo enigszins uitvoerbaar te maken zal aanschaf van anonimiseringssoftware onvermijdelijk zijn.

Ontwikkeling Bedrijfsvoeringslasten:

Door de digitalisering en de steeds hogere (wettelijke) eisen van de dienstverlening en bedrijfsvoering zien we net als in alle gemeenten de bedrijfsvoeringslasten, en dan m.n. die van de informatievoorziening, toenemen. In het Bestuur van De Connectie en de Colleges van de drie gemeenten is expliciet gesproken over deze stijging van de overall bedrijfsvoeringslasten. De noodzakelijke structurele verzwaring is een te zware belasting voor onze meerjarenbegroting. Dat vraagt om een pas op de plaats en een heroriëntatie op de totale bedrijfsvoering. In het College en het bestuur van De Connectie zijn daarover afspraken gemaakt. In het raadsvoorstel bij de P&C-documenten van De Connectie informeren wij u hier nader over. Onlangs is door Berenschot ook een benchmark uitgevoerd naar de formatie en kosten van onze gemeente. De uitkomsten hiervan zullen we betrekken bij de heroriëntatie op de bedrijfsvoering. Op 7 september 2021 bespreken we de uitkomsten van de benchmark met uw Raad.

3D. Huisvesting / Gemeentehuis: huisvesting gemeentelijke organisatie

Eind 2019 is gestart met een studie voor wat betreft de huisvesting van de gemeentelijke organisatie (gemeentehuis en gemeentewerf). Deze studie betrof een visie op de huisvesting voorzien van een scenariostudie. In 2020 is hiervan een conceptrapport beschikbaar gekomen. Naar aanleiding van dat rapport is aanvullend in beeld gebracht wat minimaal nodig is om het gemeentehuis in stand te houden voor een beperkte periode. Op dit moment loopt er voor het gemeentehuis een scenario-onderzoek waarin gekeken wordt naar combinaties met andere partijen die mogelijk gehuisvest kunnen worden in de leegkomende vierkante meters in het gemeentehuis.

Voor de gemeentewerf wordt de haalbaarheid onderzocht van een aantal scenario's op het bedrijventerrein Veentjesbrug. Zodra deze studies zijn afgerond moet er een integraal besluit genomen worden over de gemeentelijke huisvesting (gemeentehuis en -werf). Op dit moment kan nog niet aangegeven worden of en zo ja welke scenario's binnen de beschikbare middelen gaan passen. Ondertussen wordt het noodzakelijk onderhoud dat niet uitgesteld kan worden uitgevoerd. Besluitvorming staat gepland voor 2022.

Onderwerp

Perspectiefbrief 2021-2025

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

139571

Pagina

8 van 12

Regionale samenwerking

3E.Samenwerkingsverbanden: regionale samenwerking – regionale opgaven Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Uitgangspunt van de versterkte regionale samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is de opgavegerichte samenwerking, waarin de regiogemeenten concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen

Inmiddels is de concept-Regionale agenda opgesteld voor 2022. De Regionale agenda gaat uit van wat we als regiogemeenten over vijf jaar met elkaar willen bereiken en maakt dit concreet voor 2022. Er zijn vijf regionale opgaven uitgewerkt – de Verbonden regio, Productieve regio, Circulaire regio, Ontspannen regio en Groene groeiregio – met speerpunten, acties en benodigde middelen.

We moeten de keuze maken om bijvoorbeeld bepaalde lokale beleidsdoelstellingen te realiseren door middel van deelname aan de regionale opgaven in plaats van hier zelf/ alleen mee aan de slag te gaan. In de definitieve Regionale agenda is een inhoudelijke herijking op basis van de reacties van de regiogemeenten op de concept-Regionale agenda nog mogelijk.

We kunnen besluiten of we aan één of meerdere opgaven willen meedoen en daarvoor budget/capaciteit beschikbaar willen stellen. De opgaven sluiten grotendeels aan bij onze lokale ambities/beleidsdoelen. We stellen voor om de intentie uit te spreken om deel te nemen aan alle regionale opgaven. Pas in het najaar moeten we een definitief besluit nemen over deelname. De bijdrage is € 4,22 per inwoner.

Overige

4A Algemene uitkering: herverdeling algemene uitkering gemeentefonds

Het Rijk werkt aan een herziening van het totale gemeentefonds. Met deze herziening wordt onder meer beoogd de vastgestelde knelpunten in de verdeling van de middelen voor het sociaal domein op te lossen. De eerste uitkomsten van de herverdeling geven een erg nadelig beeld voor de plattelandsgemeenten. Voor Renkum is dat een nadeel van ruim € 2.000.000 dat zich volgens de vermoedelijke overgangsregeling opbouwt met € 15 per inwoner per jaar vanaf 2023. Op dit moment ligt de conceptverdeling voor advies voor bij de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Na weging van het advies van de ROB zullen de fondsbeheerders ook de VNG consulteren. Het besluit tot invoering van de nieuwe verdeling wordt, net als andere besluiten met betrekking tot de inrichting van de financiële verhouding, door het nieuwe kabinet genomen.

Kader Begroting 2022

De uitkomsten van de Voorjaarsnota 2021 plus de ontwikkelingen in deze perspectiefbrief leiden tot de volgende uitkomst voor de Begroting 2022.

	2021	2022	2023	2024	2025
Primitieve begroting	31	14	472	380	91
Voorjaarsnota 2021	-160	-182	-442	-401	-391
Inzet buffer	129				
Meerjarenbegroting na voorjaarsnota	0	-168	30	-21	-301
Perspectiefbrief 2021	0	-331	-1.316	-1.933	-2.483*)
Meerjarenbegroting na perspectiefbrief	0	-499	-1.286	-1.954	-2.784

*) Vanaf 2026 komt hier nog een nadeel van € 500.000 bij i.v.m. herverdeling algemene uitkering gemeentefonds

Begin juni verwachten wij de Meicirculaire. Zodra de uitkomsten voor Renkum bekend zijn, zullen wij deze met u delen.

Ook constateren we dat onze Vrije algemene reserve meerjarig niet op de norm van € 4 miljoen gebracht kan worden. Het verwachte verloop van de reserve in meerjarenperspectief (op basis van de voorjaarsnota) is als volgt:

	2021	2022	2023	2024	2025
Per 1-1	5.213	2.852	2.684	2.714	2.693
Mutaties	-2.361				
Per 31-12	2.852	2.852	2.684	2.714	2.693
<i>Prognose meerjarenbegroting incl. resultaat VJN 2021</i>	0	-168	30	-21	-301
Per 31-12, incl. resultaat VJN 2021	2.852	2.684	2.714	2.693	2.392

We hebben de volgende overwegingen gehanteerd bij het bepalen van onze strategie richting de Begroting 2022:

- Eind dit jaar worden potentiële toekomstscenario's voor de gemeente Renkum opgeleverd die door de nieuwe raad vermoedelijk ergens 2e helft 2022 worden besproken. Het ligt voor de hand dat hier in een nieuw bestuursakkoord procesafspraken over worden gemaakt. Pas na bespreking in de raad is (politiek) richting bepaald wat voor gemeente we willen zijn en waar we naar toe werken.
- Om zelf regie te houden op zowel dat proces als tussenliggende besluitvorming willen we ondertoezichtstelling door de provincie voorkomen. Dit houdt in dat we koersen op een sluitende Begroting 2022 (zonder incidentele dekkingen) en de ambitie voor een meerjarig sluitende begroting loslaten.
- We kunnen met sec de effecten van de voorjaarsnota bovenstaande bereiken maar dan is er nagenoeg geen enkele ruimte voor de in deze perspectiefbrief opgenomen noodzakelijke ontwikkelingen, noch voor het aanvullen van onze Vrije algemene reserve meerjarig.
- Tegelijkertijd hebben we veel onzekerheden die deels na de Meicirculaire en deels nog later dit jaar (na duidelijkheid nieuw kabinet) pas zekerder worden. Bijvoorbeeld t.a.v. Jeugd maar ook t.a.v. de ingangsdatum van de Omgevingswet.
- Dit betekent dat we in juni nog niet het gesprek kunnen voeren over hoe we binnen onze begroting willen en kunnen prioriteren. Wel kunnen we met elkaar de uitgangspunten afspreken.

Onderwerp

Perspectiefbrief 2021-2025

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

139571

Pagina

10 van 12

Wij stellen voor de volgende uitgangspunten te hanteren voor de Begroting 2022:

1. We maken een sluitende begroting voor 2022 (tenzij de effecten van de Meicirculaire en duidelijkheid over de onzekerheden die zijn genoemd in deze perspectiefbrief dat echt onmogelijk maken).
2. We gaan uit van het budget dat het Rijk meegeeft voor de nieuwe taken. We accepteren de beperkingen die dat met zich meebrengt.
3. Tekorten in 2022 lossen we op door werkzaamheden waar mogelijk te prioriteren en te faseren/vertragen en door scherpe keuzes te maken in onze bedrijfsvoering.
4. We hebben niet de intentie om voorstellen voor te leggen die (structureel) ingrijpen op het bestaande voorzieningenniveau of onze belastingen verder verhogen.

Wij gaan graag met u in gesprek over deze uitgangspunten.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM

de secretaris,

de burgemeester,

M.G.M. van de Geijn

A.M.J. Schaap

Onderwerp

Perspectiefbrief 2021-2025

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

139571

Pagina

11 van 12

BIJLAGE: Financiële consequenties ontwikkelingen

	<i>bedragen x € 1.000</i>		2022	2023	2024	2025
1B	Taalbevordering	w	0	0	0	0
1B	Integraal huisvestingsplan (IHP)	w	0	60	122	182
1F	Schulddienstverlening	w	84	84	84	84
1G	Wet inburgering	w	0	PM	PM	PM
1H	Woonplaatsbeginsel	w	PM	PM	PM	PM
1H/ 4A	Middelen jeugdzorg binnen algemene uitkering gemeentefonds	w	0	PM	PM	PM
1I	Beschermde wonen LVB (en maatschappelijke opvang)	w	PM	PM	PM	PM
	Subtotaal Sociaal domein		84	144	206	266
2A	Omgevingswet	w	43	15	0	0
2D	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	w	PM	PM	PM	PM
2E	Spoorwegonderdoorgang Wolfheze	b	PM	150	150	150
2G/ D	Bodemtaken	w	PM	PM	PM	PM
2H	Energietransitie	w	0	249	309	309
3D	Huisvesting gemeentelijke organisatie	o				
	Subtotaal Ruimtelijk domein		43	414	459	459
3A	Wet digitale toegankelijkheid	w	17	30-45	30-45	30-45
3C	Wet open overheid	w	0			
3C	Wet op elektronische publicaties	w	30	5	5	5
3C	Informatiebeveiliging	o	34	27	37	27
3C	Doorontwikkeling bedrijfsvoering – digitale werkplek, nieuwe werken, harmonisatie- en standaardisatie	o	0	58	58	58
	Subtotaal Dienstverlening & bedrijf		81	135	145	135
3E	Samenwerkingsverbanden: regionale samenwerking – regionale opgaven Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	o	123	123	123	123
	Subtotaal regionale samenwerking		123	123	123	123
4A	Herverdeling algemene uitkering gemeentefonds	w		500	1.000	1.500
	Subtotaal		0	500	1.000	1.500
	Totaal		331	1.316	1.933	2.483

w = wettelijke ontwikkeling; o = onontkoombare ontwikkeling; b = bestuurlijke toezegging

Onderwerp

Perspectiefbrief 2021-2025

Datum

3 juni 2021

Ons kenmerk

139571

Pagina

12 van 12